

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:2543

av **Anette Åkesson (M)**

Arbetsmarknadens parter

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra en översyn av den svenska modellens funktionssätt för att säkerställa att den fungerar som det var avsett, dvs. som en maktbalans i samförstånd mellan arbetsgivare och fackföreningar för en väl fungerande arbetsmarknad, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Den svenska modellen bygger på att det är arbetsmarknadens parter som till stor del kommer överens om arbetsmarknadens villkor och därmed tar ansvar för att hela arbetsmarknaden fungerar. Det handlar om villkor som det ofta lagstiftas om i andra länder men där i Sverige arbetsgivarorganisationer och fackförbunden nu förhandlar sig fram till lösningar i samförstånd. För att det ska fungera på ett tillfredsställande sätt gäller det att parterna lever upp till det förtroende de får samt att balansen hålls. Men just den balansen hotas nu av att en del, framför allt fackförbund, på egen hand börjar utöka sina ansvarsområden på arbetsgivaransidans bekostnad.

Här följer två konkreta exempel:

1. De senaste åren driver socialdemokratiska kommunpolitiker något som kallas vita jobb-modellen. Det handlar inte bara om att man vill hindra oseriösa företag från att vinna offentliga upphandlingar genom att ställa olika arbetsrättsliga krav – där är nog alla överens – utan därutöver om att det är fackliga kontrollanter som ska kontrollera att avtalen följs. Det borde vara självklart att det är den upphandlande oberoende enheten som ansvarar för uppföljning och kontroll.
2. Arbetsmarknadsutbildningar är viktiga, inte minst i sin roll att integrera nya svenskar i det svenska samhället. Utbildningarna måste hålla en god nivå och säkerställa att eleverna uppfyller de ställda kraven. Därför väcker det frågor och, kan tyckas, onödiga tveksamheter när samma aktör sätter sig på flera stolar och är med och ställer yrkeskrav, godkänner leverantörer av utbildningen samt godkänner enskilda elevers utbildning samtidigt som man själv är leverantör av samma

utbildning. Istället borde en oberoende institution vara bättre lämpad att säkerställa objektiviteten i kravställande och bedömningar.

Den svenska modellen bör vårdas. När aktörer på ena sidan rubbar maktbalansen blir det problematiskt. Som lagstiftare ska vi hålla oss utanför men vi måste säkerställa att processen fungerar på ett bra sätt. Det gör den inte om den ena parten åtar sig uppgifter som antingen ska hanteras gemensamt eller av en oberoende aktör.

Vi står inför en integrationsutmaning som gör det än viktigare att alla goda krafter bidrar. Då bör inga onödiga hinder byggas upp, utan saklighet och objektivitet gälla. Därför är det viktigt med en översyn av arbetsmarknadens funktionssätt.

Anette Åkesson (M)